

ІНТЕЛЕКТ

27 СЕРПНЯ 2026 Р.

СПЕЦВИПУСК

Франко, який переміг час: до 170-річчя генія

27 серпня 2026 року відповідно до Постанови Верховної Ради України від 18 грудня 2025 року № 4748-ІХ7 «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2026-2027 роках» відзначаємо 170 років із дня народження Івана Франка (1856-1916), письменника, вченого, літературного критика, публіциста, перекладача, громадського та політичного діяча, однієї з центральних постатей національної культури. 2026 рік проголошено Роком Івана Франка, в рамках якого відбуваються ювілейні святкування в багатьох містах і селах — урочисті збори, святкові концерти, книжкові виставки, літературно-мистецькі і тематичні вечори, читання, конкурси, семінари, конференції в університетах, закладах освіти і культури.

Франка називають Генієм української нації. Він — розум і серце українського народу. Вогонь в одязі Слова. Невтомний Каменярь. Титан праці. Вічний революціонер. Гігант людської думки. Український Мойсей. Співець свободи.

Галина Пагутяк: Франко повинен бути завжди «Наш», незалежно від того, де ми фізично перебуваємо нині. Він нам потрібен. Як провидець і порадник, як унікальна особистість. [https://zaxid.net/statti_tag50974/].

Павло Тичина: «...У важкі часи безправ'я і темряви він був для Західної України і університетом, і енциклопедією, і академією наук, і народним, не затвердженим ніякою монаршию ласкою міністром культури та освіти...»

Павло Загребельний: «Ми не можемо назвати, мабуть, жодної ділянки людського духу, в якій би не працював Іван Франко і в якій він би не був великий...»

Василь Стефаник: «...Франко — наш найкращий провідник, наш учитель, ясне сонце на українському небі...»

Олесь Гончар: «...Після Шевченка не було в нас такої постаті. Отже не буде в нас перебільшення сказати, що Шевченко і Франко — це насправді ті два могутніх крила, які винесли українське слово, українську культуру на простори світові. Франко стоїть серед тих великих порадників, мислителів-гуманістів, до яких людство завжди буде звертатись...»

Дмитро Павличко: «...Титанічна діяльність Франка відбила національні воління розірваної між імперіями Романових і Габсбургів української землі... Шевченко народив, а Франко виховував українську націю...»

Максим Рильський: Іван Франко — це розум і серце нашого народу. Це боротьба, мука і передчуття щастя України. України і людськості. ...Франко живе в народній пам'яті як великий Каменярь...»

Про свого батька син Тарас пише: «Франко був дуже точною, старанною людиною. Коли вже щось обіцяв, то виконував сумлінно і вчасно. Працював він багато і плідно, не любив витрачати час на пусті балачки. Якщо брався за якусь роботу, то поринав у неї з головою. У вільний же час був ласкавим порадником, привітним господарем...»

Іван Якович Франко

(27 серпня 1856, Нагуєвичі, Дрогобицький повіт, Самбірський округ, Королівство Галичини та Володимирії, Австрійська Імперія — 28 травня 1916, Львів, Королівство Галичини та Володимирії, Австро-Угорщина)

- видатний український поет, прозаїк, драматург, літературний критик, публіцист, перекладач, науковець, громадський і політичний діяч.
- Доктор філософії (1893), дійсний член Наукового товариства імені Шевченка (1899), почесний доктор Харківського університету (1906)[8][9]. Член Товариства «Просвіта».

[<https://uk.wikipedia.org/wiki/>]

МАН — це хороша школа

Самопізнання,

Саморозвитку

Самопідготовки

Пройди її!

МАН — це шлях

Можливостей,

Відкриттів,

Компетентності

Обери його!

МАН — це випробування

Характеру,

Здібностей,

Волі

Підкори свою

вершину!

Життєпис Івана Франка

Важливі віхи життя

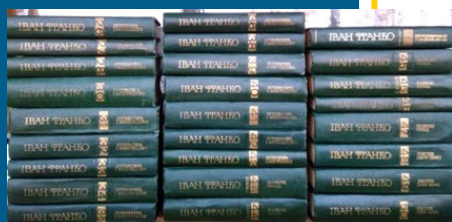
Іван Франко з Ольгою Хоружинською,

Садиба-музей Івана Франка у с. Нагуєвичі.

Могила Івана Франка.<https://kamenyar.info/wp-content/>

Повне зібрання творів Франка. 50 томів.

27 серпня 1856 р. – народився у с. Нагуєвичі Дрогобицького повіту у Східній Галичині. Про дитячі роки писав в оповіданнях «У кузні», «Малий Мирон», «Під оборогом».

1862-1864 – навчання у школі села Ясениця Сільна.

1864-1867 – навчання у нормальній школі при василянському монастирі у Дрогобичі.

1867-1875 – навчання у Дрогобицькій гімназії. Про шкільні роки писав в оповіданнях «Грицева шкільна наука», «Shonshcreiben», «Олівець», «У столярні».

1875 р. – вступив на філософський факультет Львівського університету, увійшов до складу редакції журналу «Друг».

1876 р. – у літературному альманасі «Дністрянка» опубліковано оповідання «Лесишина челядь», «Два приятелі». Вийшла перша поетична збірка «Баляди і розкази».

1877 р. – почав друкувати оповідання з циклу «Борислав».

Червень 1877 р. – перше ув'язнення.

Січень 1878 р. – суд над Франком та його однодумцями, їх звинувачували у належності до таємної соціалістичної організації, якої насправді не було. У тюремній камері Франко написав сатиру «Сморгонська академія».

1878 р. – Франко разом з М. Павликом заснував журнал «Громадський друг». 1878 р. вийшло тільки два номери. Журнал було заборонено. Видавці випустили у світ два збірники журнального типу «Дзвін», «Молот».

1878-1880 р. – видає серію книжок «Дрібна бібліотека».

Березень 1880 р. – другий арешт і тримісячне ув'язнення в коломийській тюрмі. Письменника звинуватили у підбуренні місцевих селян проти «законного порядку». Враження від коломийського ув'язнення описані у творі «На дні».

1881 р. – почав виходити журнал «Світ» за активної участі Франка. **За 1881-1882 рр.** у «Світі» Франко написав 52 відсотки усього матеріалу, що містив журнал, не враховуючи невідданих редакційних статей. У цьому журналі був надрукований роман «Борислав сміється».

1881-1882 р. – живе у Нагуєвичах. Тут пише повість «Захар Беркут», перекладає трагедію «Фауст» Й...В. Гете, поему «Німеччина» Г. Гайне, пише низку статей про Т. Шевченка, рецензує збірку «Хуторна поезія» П. Куліша, тощо.

1883 р. – працює у журналі «Зоря». Увійшов до складу редакції газети «Діло».

1885- 1886 р. – відвідує Київ. Знайомиться з М. Лисенком, І.Неучем-Левицьким, М. Старицьким, П. Житецьким, О. Кониським, В.Антоновичем.

Травень 1886 р. – у Києві одружується з Ольгою Хоружинською.

1887 р. – перше видання збірки «З вершин і низин». Збірка присвячена О. Хоружинській.

1887-1897 рр. – працює у редакції «Kurjera Lwowskiego».

1888 р. – написав поему «Смерть Каїна».

1889 р. – третій арешт, двомісячне ув'язнення за зв'язок з групою київських студентів, що прибули до Галичини.

1890 р. – вийшла збірка оповідань «У поті чола». У Львові почав виходити двотижневик «Народ», відповідальним за випуск якого був І. Франко. За ініціативою І. Франка та М. Павлика засновано Русько-українську радикальну партію.

1892 р. – у Чернівецькому університеті виконав навчальні завдання останнього семестру.

1 липня 1893 р. – захистив докторську дисертацію «Варлаам і Йоасаф» у Віденському університеті, старохристиянський духовний роман і його літературна історія у професора Ягича.

1893 р. – вийшла п'єса «Украдене щастя». Вперше була поставлена у театрі «Руська бесіда».

1894-1897 – видає журнал «Житє і слово».

1896 – вийшла збірка «Зів'яле листя».

1896-1897 рр. – участь у виборах до Віденського Сейму.

1897 р. – вийшла збірка «Мій Ізмарагд», друге видання збірки «З вершин і низин».

1898 р. – вийшла поема «Похорон».

1898 р. – святкування 25-річного ювілею творчої праці письменника.

1899 р. – вийшла збірка «Поєми», до якої були включені твори, написані на основі обробки східного епосу — поема «Істар, Сатні і Табуу», поема «Бідний Генріх», «Поема про білу сорочку».

1900 р. – вийшла збірка «Із днів журби», поема «Іван Вишинський».

1904 р. – відвідав Рим. 1905 р. — написав поему «Мойсей».

1906 р. – вийшла збірка «Semper tiro».

1913 р. – святкування 40-річчя творчої діяльності письменника.

1914 р. – вийшов ювілейний збірник «Привіт Іванові Франкові».

1914 р. – вийшла збірка «Із літ моєї молодості».

28 травня 1916 р. – помер у Львові. Похований на Личаківському кладовищі.

Підготовлено за матеріалами сайту <https://kamenyar.info/naukovi-pratsi/>

Родовід Франка. <https://kamenyar.info/naukovi-pratsi/>

Для Івана Франка однією із життєвих цінностей була сім'я, яка у письменника була велика – дружина Ольга Франко (Хоружинська) (10.04.1864 – 15.07.1941) та четверо дітей – Андрій Франко (16.07.1887 – 22.04.1913), Тарас Франко (09.03.1889 – 13.11.1971), Петро Франко (28.06.1890 – ?1941), Анна Франко-Ключко (03.09.1892 – 24.04.1988). Іван Франко є засновником франкового роду. Дослідження родоводу Івана Франка для української науки є справою доволі новою. Одним із перших дослідників родоводу Івана Франка є Роман Горак, який написав у 2000 році книжку «Рід Якова». Досліджено дев'ять поколінь, але подаємо із четвертого покоління, покоління народження Івана Франка. Ще у 1993 р. Віра Бонь, яка особисто була знайома з дочкою Івана Франка Анною Франко та листувалася з нею, написала наукову статтю – «Ганна Франко-Ключко. До музею Івана Франка у Львові». Це було перше дослідження життя і творчості Анни Франко-Ключко. А у 2010 р. виходить книга «Анна Франко Ключко. Для тебе тато». Упорядник книги та автор вступної статті Михайло Шалата. Тоді вперше було видано твори доньки Івана Франка, які переважно складались із канадських, де описується життєвий шлях Анни Франко. Пізніше у 2017 р. виходить книга «Андрій Франко. Найдорожчий помічник: творчий доробок». Упорядник книги та автор статті Наталя Тихолоз.

Четверте покоління:

Катерина Яківна Франко (12.12.1824 – 03.01.1826) – сестра Івана Франка, по батькові.

2. Іван Якович Франко (27.08.1856 с. Нагуєвичі, Львівська обл. – 28.05.1916 Львів) – письменник (поет, прозаїк, драматург), перекладач, літературний критик, мовознавець, історик, економіст, видавець, журналіст, етнограф, фольклорист, публіцист, політик, політолог, вчений, філософ, мислитель, вихователь молодих талантів, Учитель, будівничий української державності.

Тетяна Яківна Франко (24.03.1858 – 19.04.1863) – рідна сестра Івана Франка.

Юлія Яківна Франко (16.08.1863 – 19.04.1866) – рідна сестра Івана Франка.

Захар Якович Франко (17.09.1859 с. Нагуєвичі, Львівська обл. – 07.07.1942 с. Нагуєвичі, Львівська обл.) – рідний брат Івана Франка.

Марія Теодозівна Франко (Ясінська) (03.04.1863 с. Нагуєвичі, Львівська обл. – 15.12.1930 с. Нагуєвичі, Львівська обл.) – дружина Захара Яковича Франка.

Онуфрій Якович Франко (21.06.1861 с. Нагуєвичі, Львівська обл. – 28.03.1913 с. Підгірки, Івано-Франківська обл.) – наймолодший брат Івана Франка.

Юліана Василівна Франко (Дидинська) (28.01.1861 с. Ясениця-

Сільна, Львівська обл. – 01.11.1945) – дружина Онуфрія Яковича Франка.

Марія Григорівна Гаврилик (23.10.1868 – 28.10.1868) – сестра Івана Франка по матері, рідна сестра Юлії Григорівни Багрій.

Юлія Григорівна Багрій (Гаврилик) (26.01.1868 с. Нагуєвичі, Львівська обл. – 26.02.1943) – сестра Івана Франка по матері.

Михайло Михайлович Багрій (19.11.1854 с. Ясениця-Сільна, Львівська обл. – 15.11.1908) – чоловік Юлії Багрій, сестри Івана Франка по матері.

Антон Григорович Гаврилик (17.06.1870 – 24.03.1875) – брат Івана Франка по матері, рідний брат Юлії Григорівни Багрій.

Ольга Федорівна Франко (Хоружинська) (10.04.1864 – 15.07.1941) – громадська діячка, фольклористка, перекладачка. Дружина Івана Франка та віддана помічниця і захисниця письменника, матір його чотирьох дітей.

Марія Федорівна Хоружинська (1862 – ?) – рідна сестра Ольги Хоружинської, дружини Івана Франка.

Олександра Федорівна Ігнатович (Хоружинська) (1863 – 1935) – рідна сестра Ольги Хоружинської, дружини Івана Франка.

Віктор Володимирович Ігнатович (10.11.1862 – 04.05.1933) – громадсько-політичний діяч, фінансист. Чоловік Олександри Федорівни Ігнатович (Хоружинської), рідної сестри Ольги Федорівни Франко (Хоружинської).

Антоніна Федорівна Трегубова (Хоружинська) (? – ?) – педагог, старша сестра Ольги Франко (Хоружинської).

Слисей Куприянович Трегубов (14.2.1848 Полтава – 04.12.1920 Київ) – педагог, громадський діяч, чоловік Антоніни Хоружинської, сестри Франкової дружини.

Хоружинський (? – ?) – найстарший брат Ольги Франко (Хоружинської), дружини Івана Франка.

Хоружинський (? – ?) – середній брат Ольги Франко (Хоружинської), дружини Івана Франка.

Микола Федорович Хоружинський (1859 – 1878) – молодший брат Ольги Франко (Хоружинської), дружини Івана Франка.

П'яте покоління:

Андрій Іванович Франко (16.07.1887 Львів – 22.04.1913 Львів) – науковець, секретар батька. Перша дитина та перший син у сім'ї Франків.

Тарас Іванович Франко (09.03.1889 Львів – 13.11.1971 Київ) – український літературознавець, письменник, науковець, перекладач, педагог, громадський діяч. Друга дитина та другий син у сім'ї Франків.

Катерина Іванівна Франко (Фалькевич) (29.11.1896 с. Бібірки, Львівської обл. – 01.02.1962 Київ) – дружина Тараса Івановича Франка та матір його трьох дітей.

Петро Іванович Франко (28.07.1890 с. Нагуєвичі, обл. Львівська – 1941?) – організатор «Пласту», чотар УСС, сотник УГА, педагог, учений, інженер-хімік, письменник, громадський діяч, член Наукового товариства ім. Т. Шевченка, перший директор музею Івана Франка. Третя дитина та третій син у сім'ї Франків.

Ольга-Марія Теодорівна Франко (Білевич) (23.07.1896 с. Вирів, Львівська обл. – 27.03.1987 Львів) – дружина Петра Івановича Франка. Анна Іванівна Франко-Ключко (03.09.1892 м. Львів – 24.04.1988 м. Торонто, Канада) – громадська діячка, письменниця. Була четвертою і останньою дитиною Франків.

Петро Ключко (28.05.1891 м. Київ – 1948 м. Зальцбург, Австрія) – лікар. Чоловік Анни Франко, дочки Івана Франка.

Підготовлено за матеріалами сайту <https://kamenyar.info/naukovi-pratsi/>

Родовід Франка (продовження)

Шосте покоління

- Зиновія-Ростислава Тарасівна Франко (31.10.1925 Львів – 17.11.1991 Київ) – учена, франкознавиця, громадська діячка, одна з цільних представників руху шестидесятників. Дочка Тараса Франка.
- Павло Опанасович Юрачківський (24.12.1920 – 20.12.2015) – науковець, чоловік Зиновії-Ростислави Тарасівни Франко.
- Дарія-Любомира Тарасівна Франко (30.10.1926 – 24.10.2015) – науковець. Донька Тараса Франка. Онучка Івана Франка.
- Роланд-Олександр Тарасович Франко (28.03.1932 – 11.08.2022) – науковець, дипломат, громадський діяч. Син Тараса Франка. Онук Івана Франка.
- Алла Петрівна Шморгун (27.10.1937 Константинополь, Запорізька обл. – 03.11.2008 Київ) – викладач. Дружина Роланда-Олександра Франка.
- Віра Петрівна Франко (31.01.1923 – 31.01.1966 Львів) – нащадок по прямій лінії. Дочка Петра Франка. Онучка Івана Франка.
- Богдан Іванович Сітницький (18.05.1914 – 29.01.1997) – чоловік Віри Петрівни Франко. Політико-громадський діяч, почесний пластун.
- Іванна (Ася) Петрівна Франко (24.01.1925 – 20.05.1978 Львів) – нащадок по прямій лінії. Дочка Петра Франка. Онучка Івана Франка.
- Мирослав Осипович Галушак (04.07.1925 Львів. – 26.07.1987 Львів) – чоловік Іванни (Асі) Петрівни Франко.
- Тарас Петрович Ключко (1920 – 15.08.1983) – нащадок по прямій лінії. Син Анни Франко-Ключко. Онук Івана Франка.
- Еріка Ярош-Ключко (? – 29.02.1988) – дружина Тараса Петровича Ключко.
- Мирон Петрович Ключко (26.02.1922 – 12.09.2004) – нащадок по прямій лінії. Син Анни Франко-Ключко. Онук Івана Франка.
- Надія Василівна Вишиван-Ключко (23.06.1925 – 16.04.2004 Торонто) – дружина Мирона Петровича Ключко.

Сьоме покоління:

- Юрій Павлович Юрачківський (25.06.1951 – 02.01.2024) – нащадок по прямій лінії. Син Зиновії Франко, дочки Тараса Франка. Правнук Івана Франка. Науковець. Проживав у Києві.

Діти Франка <https://zbruc.eu/node/107179>

Любов Миколаївна Юрачківська (Коваль) (14.08.1953 Сталіно (тепер Донецьк)) – дружина Юрія Павловича Юрачківського. Громадський діяч. Проживав у Києві.

Андрій Павлович Юрачківський (04.05.1958) – нащадок по прямій лінії. Син Зиновії Франко, дочки Тараса Франка. Правнук Івана Франка. Леся Михайлівна Юрачківська (Кизимишин) (22.02.1959 м. Калуш,

Івано-

Франка. Проживає у Мадриді (Іспанія).

Михайло Васильович Міліянчук (21.11.1940 Сокаль, Львівська обл. – 11.08.2003 Львів) – чоловік Іванни Богданівни Міліянчук (Сітницької).

Любов Мирославівна Галушак (01.04.1951 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Дочка Іванни (Ася) Франко.

П्राонука Івана Франка. Проживає у Львові (Україна).

10. Петро Мирославович Галушак (12.09.1954 Львів, Україна – 27.08.2025 Львів) – нащадок по прямій лінії. Син Іванни (Асі) Франко, дочки Петра Франка. Праонук Івана Франка. Проживав у Львові (Україна). Олесь Станіславівна Галушак (Ярош) (20.09.1966 Київ, Україна) – дружина Петра Мирославовича Галушака. Мати-героїня. Лікар. Проживає у Львові (Україна).

Ірина Мирославівна Глинна (Галушак) (04.04.1957 Львів, Україна – 09.06.1997 Канада) – нащадок по прямій лінії. Дочка Іванни (Асі) Франко. Праонука Івана Франка.

Андрій Теодорович Глинний (26.06.1956) – чоловік Ірини Мирославівни Глинної (Галушак). Проживає у Торонто (Канада).

Адріана Мирославівна Галушак (14.08.1959 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Дочка Іванни (Асі) Франко, дочки Петра Франка. Праонука Івана Франка. Соціальний працівник. Проживає у Львові (Україна).

Мар'яна Мирославівна Макаруха (Галушак) (08.07.1961 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Дочка Іванни (Асі) Франко, дочки Петра Франка. Праонука Івана Франка. Лікар. Проживає у США.

Мар'ян Йосифович Макаруха (08.11.1952 Львів, Україна) – чоловік Мар'яни Мирославівни Макарухи (Галушак). Лікар. Проживає у США.

Станіслав Тарасович Ярош-Ключко (? – ?) – нащадок по прямій лінії. Син Тараса Ключко. Онук Анни Франко-Ключко. Праонук Івана Франка.

Галина Миронівна Ключко (16.09.1951 Торонто, Канада) – нащадок по прямій лінії. Дочка Мирона Ключка. Онучка Анни Франко-Ключко. Праонука Івана Франка.

Восьме покоління:

Данило Юрійович Юрачківський (22.07.1976 Київ, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонук Івана Франка по лінії Тараса Франка. Проживає у Києві (Україна).

Богдан Андрійович Юрачківський (18.07.1983 Київ, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонук Івана Франка по лінії Тараса Франка. Інженер. Проживає у Києві (Україна).

Ольга Григорівна Юрачківська (Радзівська) (04.02.1983 Київ, Україна) – дружина Богдана Андрійовича Юрачківського. Інженер. Проживає у Києві (Україна).

Ольга Андріївна Закоморна (Юрачківська) (22.02.1985 Київ, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонучка Івана Франка по лінії Тараса Франка. Проживає у Києві (Україна).

Олександр Сергійович Закоморний (17.12.1984 Київ, Україна) – чоловік Ольги Андріївни Закоморної (Юрачківської). Лікар. Проживає у Києві (Україна).

Марія Андріївна Майкут (22.04.1978 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонучка Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у США.

Любомир Орестович Волчанін (16.11.1974 Україна) – чоловік Марії Андріївни Майкут. Проживає у США.

Ольга Михайлівна Чуквінська (Міліянчук) (24.08.1972 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонучка Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Львові (Україна).

Марко Михайлович Чуквінський (12.10.1968 Львів, Україна) – чоловік Ольги Михайлівни Чуквінської (Міліянчук). Проживає у Львові (Україна).

Підготовлено за матеріалами сайту <https://kamenyar.info/naukovi-pratsi/>

- Франківська обл. – червень 2021) – науковець, громадський діяч. Дружина Андрія Павловича Юрачківського.
- Надія Іванівна Франко (12.06.1950 – 10.05.2018) – нащадок по прямій лінії. Дочка Віри Франко, дочки Петра Франка. Праонука Івана Франка.
- Андрій Теодорович Майкут (16.04.1944) – чоловік Надії Іванівни Франко. Проживає у Львові (Україна).
- Іванна Богданівна Міліянчук (Сітницька) (22.03.1952) – нащадок по прямій лінії. Дочка Віри Франко. Праонука Івана

Життєпис Івана Франка

Родовід Франка (продовження)

Наталія Михайлівна Міліянчук (10.08.1977 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонучка Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Мадриді (Іспанія).

Матіас Танзер (02.01.1977 Іспанія) – чоловік Наталії Михайлівни Міліянчук. Проживає у Мадриді (Іспанія).

Марта Михайлівна Гуменецька (Міліянчук) (23.09.1978 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонучка Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Львові (Україна).

Мирон Мирославович Гуменецький (30.08.1968 Львів, Україна) – чоловік Марти Михайлівни Гуменецької (Міліянчук). Громадський діяч, кораблебудівник, капітан чайок «Пресвята Покрова» (1998 – 2004), «Спас» (2004 – 2006), «Отаман» (2009 – 2011). Проживає у Львові (Україна).

Мирослав-Олександр Петрович Галушак (01.09.1989 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Праправнук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Києві (Україна).

Ольга Дмитрівна Галушак (Клименко) (04.12.1992) – дружина Мирослава-Олександра Петровича Галушака. Проживає у Києві (Україна).

Ярема-Дарій Петрович Галушак (02.02.1991 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Хімік. Проживає у Києві (Україна).

Марія Володимирівна Галушак (Новікова) (19.09.1991 Житомирська обл., Україна) – дружина Яреми-Дарія Петровича Галушака. Перекладач (італійської та англійської мов). Проживає у Києві (Україна).

Зорян-Роман Петрович Галушак (08.06.1993 Львів, Україна) – юрист. Нащадок по прямій лінії. Прапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Львові (Україна).

Уляна Андріївна Галушак (Куцір) (05.10.1985 с. Сокольніки, Львівська обл., Україна) – дружина Зоряна-Романа Петровича Галушака. Юрист. Проживає у Львові (Україна).

Маркіян-Йосиф Петрович Галушак (10.09.1997 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Львові (Україна).

Іван-Павло Петрович Галушак (09.08.1999 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Львові (Україна).

Богдан-Юлій Петрович Галушак (17.05.2005 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Львові (Україна).

Маркіян Андрійович Глинний (11.05.1979 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Торонто (Канада).

Єдита-Магдалена Глинна (Поліцька) (11.07.1985 Польща) – дружина Маркіяна Андрійовича Глинного. Проживає у Торонто (Канада).

25. Теодор Андрійович Глинний (14.09.1980 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Торонто (Канада).

26. Ірина Сергіївна Тен (19.10.1982. Челябінська обл., Росія) – дружина Теодора Андрійовича Глинного. Проживає у Торонто (Канада).

Христина Ростиславівна Галушак (01.02.1985 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Праправнучка Івана Франка по лінії Петра Франка. Психолог. Проживає у Львові (Україна).

Орест Андрійович Дмитришин (14.10.1976 Львів, Україна) – чоловік Христини Ростиславівни Галушак. Проживає у Львові (Україна).

Адріана Мар'янівна Макаруха (05.04.1985 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапраонучка Івана Франка по лінії Петра Франка. Фармацевт. Проживає у Філадельфії (США).

Олександр Сергійович Роздобутько (23.05.1983 Київ, Україна) – чоловік Адріани Макарухи. Майстер по дереву. Проживає у Філадельфії (США).

Іриней Мар'янович Макаруха (05.06.1986 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у США.

Марілія Лімейра Ліма (28.06.1988 Бразилія) – дружина Іриней Мар'яновича Макарухи. Проживає у США.

Дев'яте покоління:

Софія Любомирівна Волчаніна (11.12.2004 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонучка Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у США.

Любов Любомирівна Волчаніна (30.05.2007 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонучка Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у США.

Марко Миронович Гуменецький (21.05.2002 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Львові (Україна).

Устина Миронівна Гуменецька (31.07.2004 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонучка Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Львові (Україна).

Лев-Святослав Мирославович Галушак (15.10.2017 Київ, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Києві (Україна).

Квітослава-Марія Зорянівна Галушак (19.03.2017 Київ, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонучка Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Києві (Україна).

Орися Маркіянівна Глинна (10.06.2013 Торонто, Канада) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонучка Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Торонто (Канада).

Олександр Маркіянович Глинний (14.02.2017 Торонто, Канада) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Торонто (Канада).

Данило Теодорович Глинний (07.05.2010 Торонто, Канада) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Торонто (Канада).

Дарія-Орися Теодорівна Глинна (14.09.2012 Торонто, Канада) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонучка Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Торонто (Канада).

Дарій Орестович Дмитришин (10.01.2008 Львів, Україна) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Львові (Україна).

Юліан Олександрович Роздобутько (19.01.2016 Філадельфія, США) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Філадельфії (США).

Адріан Олександрович Роздобутько (20.08.2018 Філадельфія, США) – нащадок по прямій лінії. Прапрапраонук Івана Франка по лінії Петра Франка. Проживає у Філадельфії (США).

Підготовлено за матеріалами сайту <https://kamenyar.info/>

18 56.			Religio		Socius		PARENTES		Patrini et	
Mensis			Nomen		Legitimi		PATER MATER		eorum Conditio	
Numerus scilicet			Aut alia		Pueri					
Natus			Baptizatus		Thori					
Augustus			Numerus Domus							
Die 45. 24. 24.			Augusti		1. - 1.		Jacobus Fran-		Daniel	
1856.			Joannes.				co filius Jo-		Naurocki	
							annis et Pe-			
							tharini et Pe-			
							tharini et Pe-			
							tharini et Pe-			
							tharini et Pe-			
							tharini et Pe-			
							tharini et Pe-			

Ідеї Франка щодо виховання молоді

До питання виховання молоді Іван Франко звертався у своїх творах, листах, критичних статтях та публікаціях. Питання становлення особистості Іван Франко розглядав здебільшого в контексті соціальних та морально-духовних запитів суспільства. Більшість творів, що стосуються означеної проблеми, написані на основі власного життєвого досвіду та спогадів дитинства, років навчання в сільській і міській школах, і мають здебільшого автобіографічний характер. Це оповідання “Малий Мирон”, “Краснопис”, “У кузні” та ін. Тут, як сформулював сам Франко, відтворені картини виховання сільської дитини “від перших проблисків власного думання, завершуючи найвищими ступенями середньої школи”, формування її характеру, світогляду, становлення особистості у суспільстві. Зауважимо, що світоглядна концепція згаданих творів вибудована на діалектичній єдності таких понять, як “дитина і сім’я” “дитина і світ”, “дитина і школа”, “дитина і суспільство”.

Р. Іваничук підсумовує: “Франко будив народ, виховував його національну свідомість, став Учителем у своїй власній школі... Через Франкову школу пройшли найвидатніші українські письменники і вчені, через неї пройшов весь наш народ – з печаттю духа Великого Каменяра”.

Б. Червак доводить: “І. Франко прийшов до твердого переконання, що тільки ідеал національної самостійності, вічні та незмінні категорії нації – це все, що веде до справжнього поступу і процвітання. Все решта – це манівці історії, що можуть завести у безвихідь”.

О. Забужко доводить, що допомагати творитися з “етнічної маси” українській нації було для Франка не “суто політичною програмою, а насамперед проблемою філософсько-антропологічною, оскільки й національна спільнота, взята як самостійний суб’єкт історії, є для нього, в першу чергу, певним типом випродукованої свідомості, цілком спів ставним із емоційно-вольовою інтенційністю свідомості індивідуальної”.

Іван Франко розглядає чинники, які в поєднанні дають результат у становленні особистості.

1. Роль сім’ї, родини, батьків. В оповіданнях “Малий Мирон”, “У кузні”, “Оловець” та ін. Франко описує, яке значення в його житті та творчості мала сім’я, говорить про її та її колосальний вплив його особистісне становлення. Згадуючи дитячі роки, Франко пише: “На дні моїх споминів, десь там у найглибшій глибині горить огонь. Невеличке огнище неблизького, але міцного огню освічує перші контури, що виринають із темряви дитячої душі. Се огонь у кузні мого батька... І мені здається, що запас його я взяв дитиною в свою душу на далеку мандрівку життя. І що він не погас і досі”. Про виховний вплив родини, зокрема батька, Франко говорить: “І певно, в ту пору ніхто з них не думав, що та

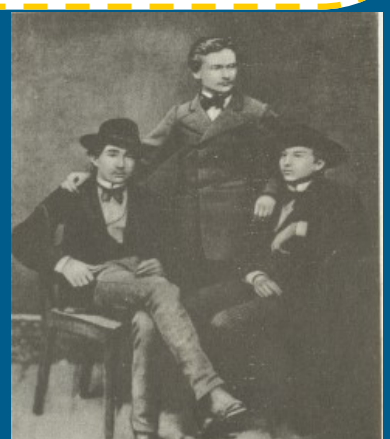
кузня, і та компанія в ній, і той її дружній радісний настрій лишаться живим і незатертим в душі маленького рудоволосого хлопчини, що босий, в одній сорочці сидів в куті коло огнища, і якого дбайливий батько час від часу просив відступити від скачучих іскор” [187, 169 – 170]. “По своєму батькові (Якову), – як твердив Іван Франко, – він успадкував потребу праці заради громади”. Від матері Марії, яка була висококультурною та надзвичайно чутливою людиною, І. Франко дістав у спадок “... співацьке серце, вразливе на красу й добро і горду душу <...> одна тільки жінка, – пише І. Книш, – зайняла в душі І. Франка місце окремішне і незаступиме. В своєму серці носив він античний респект до матері. Вона в житті йому була провідною зорею”.

2. Школа і вчитель. Крилатий вислів Івана Франка “Учителем школа стоїть” підкреслює важливу діючу особу вчителя у суспільстві. Освітня проблематика – одна з пріоритетних у наукових пошуках Івана Франка. Освіта, на думку мислителя, формує потрібні для розвитку особистості та суспільства умови. І. Франко переконував, що “... народи тільки тоді зможуть досягнути щастя і свободи, коли всі будуть вченими працівниками, тобто коли кожний буде розвинутий розумово, по можливості як найвсесвітніше, і коли кожен буде у змозі використовувати свої сили на добро загалу і на добро своє власне” [165, 33]. Школі та особі вчителя І. Франко відводив чільне місце в розвитку юного покоління та пробудженні в нього національної свідомості. Мислитель наголошував, що “з кожного недоростка виховання може зробити або лінивого або робочого, упертого або податливого, непослушного або і послухного молодця – а коли вони насправду були такими, то вина знов-таки спадає на учителів” [45, 86]. Дослідженню проблем освіти та пошукам шляхів їх розв’язання велику увагу приділяв І. Франко. Це вилилося в написання багатьох статей та художніх творів: “Наші народні школи та їх потреби”, “Середні школи в Галичині в 1875 – 1883 рр.”, “Малий Мирон” “Борис Граб”, “Отецьгуморист”, “Учитель”, “Оловець”, “Die Schonschreiben”, “Грицева шкільна наука” тощо.

3. Молодіжні рухи. Молодіжні рухи, громадські організації та товариства, вагомість яких у становленні особистості не можна недооцінювати. Особистість може знайти розуміння та підтримку у молодіжних осередках, які допомагають молоді, особливо в юнацькому віці, реалізовувати свої потреби. Іван Франко зазначає: “чоловік – громадський звір, він живе на світі не сам, а в родині, в громаді; для родини, для громади він мусить віддавати частину своєї свободи і свого особистого права”. Іван Франко постійно закликав молодь відстоювати свої переконання і права. “Наша масова інерція, твердив Франко, ... мусить уступити місце живій, критичній праці думок і готовності – все і всюди подати й свій голос у загальній справі, виконувати діяльно, на власний ризик, але з повнотою свідомості своє горожанське право”.

Учні VII класу Дрогобицької гімназії. У центрі з книжкою — І. Франко. Дрогобич. Фото. 1874

І. Франко з товаришами Я. Рошкевичем та І. Погорещиком. Дрогобич. Фото. 1875

Життєпис Івана Франка

Ідеї Франка щодо виховання молоді (продовження)

4. Роль інтелігенції. І. Франко переконаний, що стрижнем нації має стати проста людина, але озброєна освітою та наукою. А тому “інтелігенція повинна передовсім бути інтелігенцією, повинна бути громадою людей з широким освітнім, з виробленим характером, з щирим чуттям до народу; а відтак інтелігенція повинна з ідентифікуватися, злитися з народом,... повинна стати робітником, як він; повинна стати для нього і адвокатом і лікарем, і вчителем, і порадником, і показчиком в ділах господарських, і добрим сусідом і помічником у всякій нужді. Інтелігенція повинна жити з народом і між народом не як окрема верства, але як невідлучна частина народу”.

ванням тіла” [155, 117], – підкреслював І. Франко у листі до О. Рошкевич.

6. Національна культура. Як зазначає Франко: “виховання народу мусить вирости з традицій, з культурного стану того народу, мусить корінитися в характері, привичках народу, інакше се буде даремна трата часу й сил” [191, 15].

7. Рідна мова народу. Франкові рядки: “Здається, що таке рідна мова? Чим вона ліпше для мене від усякої іншої і що мені вадить при нагоді заміняти її на всяку іншу? Практик, утилітарист, не задумуючись ані хвилини скаже: пусте питання! Мова – спосіб комунікації людей з людьми, і, маючи до вибору, я беру ту, яка дає можливість комунікуватися з більшим числом людей. А тим часом якась таємна сила в людській природі каже: Pardon, ти не маєш вибору, в якій мові вродився і виховався, тої без скалічення своєї душі не можеш покинути, так як не можеш замінятися з ким іншим своєю шкірою”.

Зважаючи на усі ці виховні чинники Івана Франка, ми повинні застосувати їх і у сучасній практиці виховання сучасної особистості. Хоча вони подані 100 років тому, але вони не втратили своєї актуальності, а навпаки ще більше стали першочерговими завданнями перед нашим суспільством XXI століття.

Стаття Франка “Середні школи в Галичині” <https://www.i-franko.name/uk/>

Підготовлено за матеріалами дисертації Матковського Михайла Йосиповича «Гуманістичні ідеї Івана Франка у становленні сучасної української молоді»

5. Фізична активність. “Наука мусить іти у парі з розви-

Цікаві факти про Івана Франка

1. Мати Івана Франка, Марія Кульчицька, походила із зuboжлого українського шляхетського роду Кульчицьких, гербу Сас, була на 33 роки молодшою за чоловіка. Померла, коли Іванові було 15 років.
2. Коли Франкові було 9 років, помер батько. Мати вийшла заміж удруге. Вітчим, Гринь Гаврилик, уважно ставився до дітей, фактично замінив хлопцеві батька. Франко підтримував дружні стосунки зі своїм вітчимом протягом всього життя.
3. Іван Якович написав приблизно п'ять тисяч творів.
4. Франко зібрав колекцію книг з більше ніж 500 примірників різними мовами – не тільки українською, а й польською, німецькою та іншими.
5. Навчаючись у Дрогобицькій гімназії, Франко жив на квартирі в далекій родині Кошицької. Нерідко спав у трунах, які виготовлялися у її столярній майстерні («У столярні»).
6. Міг чи не дослівно переказати розповідь викладача. На уроках, які вважав нецікавими чи непотрібними, він сидів за

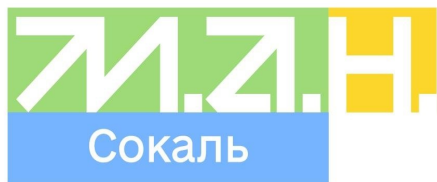
останньою партою та читав Шекспіра. До речі, переважно в німецькому перекладі.

7. Опанував 19 мов, з яких щонайменше п'ятьма регулярно писав твори. Українською він перекладав з 48 мов, що було однією з причин того щоб колеги називали його «академією в одній особі».

8. Використав чимало літературних псевдонімів і криптонімів (близько 100): підписував свої твори як Віршороб Голопупенко, Мирон, Живий, Джеджалик, Брут Хома, Кремінь тощо.

9. Іван Якович смачно готував каву. Іван Франко понад усе любив збирати гриби. Їх варили, смажили, сушили на зиму. Донька пише: «Присмажені гриби з молодою картоплею були смачною й улюбленою стравою тата». Також мав хобі – рибалка. Ніколи не втрачав можливість піти порибалити.

10. Митець був невибагливий у гастрономічних вподобаннях: снідав булкою з кавою, обідав супом з додаванням квасу, грибів чи кропиви, квашеними овочами. Також любив випити вина, поважав медовуху, але ніколи не палив.

МАН — це твій перший крок до підкорення світу науки.

Газета «ІНТЕЛЕКТ» виходить друком з 2011 року. Поширюється в Сокальській Малій академії наук учнівської молоді імені Ігоря Богачевського.

Головний редактор: Мирослава Багрій

Адреса редакції: м.Сокаль, вул.Шептицького 90, Львівська обл.

При підготовці номера використовувались власні матеріали, а також матеріали інформаційних агентств і ресурсів всесвітньої мережі Інтернет. Відповідальність за зміст і достовірність опублікованих даних несуть автори публікацій.

Також багато корисної та цікавої інформації на нашому сайті:

<http://www.mansokal.school.social/category/>

Цікаві факти про Івана Франка (продовження)

11. «Тричі являлась мені любов...». До нас дійшли імена трьох жінок, яким він віддавав своє серце — це Ольга Рошкевич, Юзефа Дзвонковська, Целіна Зигмунтовська. Але свою руку він запропонував освіченій і досить заможній киянці з прогресивними поглядами Ользі Хоружинській.

12. Леде не запізнився на власне весілля з Ольгою Хоружинською. У кабінеті батька нареченої знайшов стару книжку і переписував із неї рідкісного вірша.

13. Дні народження Іван Якович завжди святкував у родинному колі. Сімейною традицією стало випікання дружиною Ольгою пирога із написом ТАТО.

14. Співзасновник першої української політичної партії — Русько-Українська радикальна партія та перший її голова, автор програми.

15. Пристрасті до індійської культури. Франко намагався читати в оригіналі індійську літературу, написану санскритом, та вивчав різні філософські твори, деякі з них перекладав українською.

16. Переклав біблійну книгу «Буття» українською мовою.

17. Франко обожнював вишиванки та носив їх чи не щодня. Саме він започаткував новий стиль, поєднуючи класичні європейські костюми та традиційні українські вишиванки.

18. Вдома родина Франків мала справжній невеликий зоопарк, де постійно мешкали кролики та собаки, а також іноді травмовані тварини, яких лікували діти.

19. Іван Франко — єдиний український письменник, номінований на Нобелівську премію в галузі літератури, але він так її і не отримав, бо помер за кілька місяців до вручення.

20. Іванові Франку належить ініціатива ширшого вживання в Галичині назви «українці» замість «русини»

21. Мав товариські відносини з галицькими священиками та навіть з митрополитом Андреем Шептицьким.

Підготовлено за матеріалами сайту <https://kamenyar.info/naukovi-pratsi/>

Список використаних джерел

1. https://spadok.org.ua/ivan-franko/blog#google_vignette
2. <https://spadok.org.ua/ivan-franko/malovidomyi-franko-tsikavi-fakty-z-zhyttya-kamenyara>
3. <https://kamenyar.info/category/news/>